

משרד הכלכלה והתעשייה
מינהל סחר חוץ

תאילנד

- סקירה כלכלית -

אפריל 2019

רקע ונתונים כלליים¹

שטח: 513,120 קמ"ר (52 מתוך 254)
ישראל 20,770 קמ"ר (154 מתוך 254)
אוכלוסייה: 68.6 מיליון נפש
עיר בירה: בנגקוק
משטר: מונרכיה חוקתית
רוה"מ מכהן: הגנרל פראיות צ'אן-אוצ'יה, מכהן
 בתפקיד החל מההפיכה הצבאית במדינה במאי 2014
שפה רשמית: תאית
מטבע: בהאט תאילנדי (BHT)
 1 דולר = 31.90 בהאט תאילנדי

גאוגרפיה: ממוקמת בדרום מזרח אסיה, בשטח האדמה שבין ים אנדמן, מפרץ תאילנד ודרום מזרח מיאנמר. תאילנד גובלת במדינות מיאנמר בצפון מערב, מלזיה בדרום, לאוס בצפון מזרח וקמבודיה בדרום מזרח.

אינדיקטורים כלכליים מרכזיים לשנת 2018²

ישראל	תאילנד	אינדיקטור
369.84	504.93	תמ"ג נומינלי GDP, current prices, Billions of U.S. dollars
37,970	19,480	תמ"ג לנפש במונחי PPP Purchasing power parity; international dollars per capita
3.3% – 2018 3.5% – 2017 4% – 2016	4.1% – 2018 3.9% – 2017 3.3% – 2016	שיעור הצמיחה הכלכלית real GDP growth
0.8	1.1	שיעור האינפלציה Inflation rate, average consumer prices
4	1.2	שיעור האבטלה
49	21	קלות עשיית עסקים ציון בין 1-190 כאשר ציון נמוך מבטא תוצאה טובה
5.3	4.7	מדד התחרותיות ציון מ-1-7 7 מבטא את הציון הטוב ביותר

¹ CIA The World Factbook ,The World Bank

² IMF, The World Bank, World Economic Forum

AA-	BBB+	S&P
-----	------	-----

רקע כללי/כלכלי

תאילנד כיום היא בין המדינות המאוכלסות ביותר בעולם, עם כ-68 מיליון תושבים, מרביתם בודהיסטים המהווים למעלה מ-95% מכלל האוכלוסייה.

על אף האופי השליו של התאילנדים, תאילנד לא ידועה בממסד היציב שלה, שידע עד היום 12 הפיכות צבאיות. בחודש מאי 2019, ימלאו ארבע שנים להפיכה הצבאית האחרונה במדינה על ידי החונטה הצבאית ובראשה רוה"מ Prayut Chan-o-cha. בחודש מרץ 2019 נערכו בתאילנד לראשונה בחירות כלליות מאז ההפיכה (לאחר שמועדן נדחה מספר פעמים).

מתוצאות ראשוניות של הבחירות, עולה שמפלגתו של ראש הממשלה פראיות, פאלאנג פראצ'ראט, זכתה ברוב קטן לעומת מפלגת פאו תאי – שהודחה מהשלטון בהפיכה הצבאית. עם זאת, נוצר מצב בו לגנרל פראיות יש רוב כדי להתמנות לראשות הממשלה אך אין לו רוב בפרלמנט (הבית התחתון). הדבר דומה לרוה"מ בישראל ללא רוב בכנסת – לא ניתן להעביר חוקים ולא ניתן לאשר אפילו את תקציב הממשלה הראשוני.

ועדת הבחירות הודיעה בימים האחרונים שהכרזת תוצאות הבחירות הסופיות ידחו רק לאחר הכתרת המלך החדש ב-8 במאי. בזמן זה כל מפלגה תנסה לייצב קואליציה.

צמיחת הכלכלה התאילנדית תלויה מאוד בתוצאות הבחירות האחרונות ובחזרתה של המדינה ליציבות פוליטית. עם זאת, למרות הקשיים הפנים מדיניים, תאילנד ממשיכה לצמוח בקצב מרשים של כ-4% מדי שנה ונראה שמגמה זו לא תשתנה בקרוב לאור התכנית הרב שנתית של הממשל הנוכחי – תאילנד 4.0 (לאחר תאילנד 1.0, 2.0 וכיו"ב).

כדי לסייע למודרניזציה של הכלכלה, הממשלה ייעדה לאחרונה תקציב של כ-30 מיליארד דולר להשקעה בארבעה תחומים דיגיטליים בין השנים 2017-2021: מסחר, יזמות, חדשנות ותוכן, כאשר המטרה היא להפוך את תאילנד להאב החדשנות של גוש האסיאן. כיום תאילנד מתמקדת בהפיכתה ל-value-based economy, דרך מעבר מיצור מצרכים ליצור מוצרים חדשניים (כלכלת תאילנד מבוססת בין היתר על ייצור של 3 מילוני מכוניות בשנה והדגש הוא הסתה לכלכלת שירותים). הדגש יושם על קידום טכנולוגיה, יצירתיות וחדשנות בתעשיות שבמוקד, ועל מעבר מכלכלה מבוססת סחורות לכלכלת שירותים. השקעות גדולות בתשתיות הן חלק ממאמצי הממשלה להפוך את תאילנד לאחד היעדים המועדפים להשקעה באסיה.

ואכן, נראה כי השיח בתאילנד השתנה בשנתיים-שלוש האחרונות. אמנם כ-40% מהאוכלוסייה התאית עדיין מתפרנסת במישרין או בעקיפין מחקלאות, אך ניתן לראות מעבר למונחים של חדשנות, דיגיטליזציה ואוטומציה בכמעט כל תחום עסקי. בכך, ניתן לחוש במרוץ "התחמשות דיגיטלית" ע"י מרב התאגידים הגדולים במדינה כאשר מובילי המהפכה הינם המוסדות הפיננסיים הריטייל והמובייל הגדולים במדינה.

תעשיות בולטות/ מאפייני הכלכלה המקומית³

נתוני סחר

גירעון מסחרי	סכום יבוא מהעולם במיליארדי דולרים	סכום יצוא לעולם במיליארדי דולרים	שנה
3.3	249.2	252.5	2018
15.1	221.5	236.6	2017
21.1	194.2	215.3	2016
11.7	202.6	214.3	2015

שותפות הסחר הגדולות לשנת 2018

יצוא

גירעון מסחרי במיליארדי דולרים	אחוז מסך היצוא של תאילנד	יצוא במיליארדי דולרים	סין
-19.7	12.4%	30.2	ארצות הברית
12.9	11.2%	28.1	יפן
-10.4	9.5%	24.9	הונג קונג
9.6	5.2%	12.5	מלזיה
-1.7	4.4%	11.6	

מוצרי היצוא העיקריים הם: מזון (כ-17% מהייצוא התאילנדי), רכבים, גומי ומוצרי, אבנים יקרות, מוצרי חשמל ומכונות.

יבוא

גירעון מסחרי במיליארדי דולרים	אחוז מסך היבוא של תאילנד	יבוא במיליארדי דולרים	סין
19.7	20%	49.9	יפן
-10.4	14.5%	35.3	ארצות הברית
12.9	6.8%	15.2	מלזיה
-1.7	5.4%	13.3	

מוצרי היבוא העיקריים הם: שמנים, מתכות ומכונות לתעשייה, חומרי גלם לתעשיית המזון וכימיקלים.

³ Thai MOC, Un Comtrade, הלמ"ס

סקטורים מרכזיים בכלכלה

חקלאות ואגרו-טכנולוגיה

ענף החקלאות הוא אחד מעמודי התווך החזקים של הכלכלה התאילנדית. כ-40% מהאוכלוסייה עוסקים בחקלאות במישרין או בעקיפין. עם מוניטין של "מטבח העולם", תאילנד ביססה את מעמדה כמובילה עולמית בחקלאות, ונשארת אחת מעשרת יצואניות המזון הגדולות בעולם. על כן, סקטור זה נבחר על ידי הממשלה כאחד ממנועי הצמיחה והפיתוח הכלכלי של המדינה. במסגרת הדגש ששמה ממשלת תאילנד על צמיחה חכמה (תכנית תאילנד 4.0) אושרה רפורמה בענף החקלאות, שמטרתה להקל על הבעיות הניצבות בפני חקלאים תאילנדים ולתמוך בהתפתחות הלאומית על ידי מעבר ל"חקלאות חכמה".

תקשורת

תאילנד משקיעה רבות בתחום התקשורת. עם הכרזת הממשל החדש על מדיניות הכלכלה הדיגיטלית והכניסה העתידית של דור 5, יש מעבר תקציבים רבים לארגונים הקשורים בטכנולוגיות מתוך מטרה לקדם עסקים מסורתיים והעברתם למאה ה-21 (מטרת המדיניות היא לאפשר גישה לטכנולוגיות אכסון מידע, מחשוב ענן ורכישות ברשת, כחלק ממדיניות זאת הממשלה שמה לה למטרה לחבר לרשת מהירה את כל תאילנד, וכן להקים עשרות מרכזי דאטא ומידע למשרדי הממשלה ברחבי המדינה).

בשוק הפרטי פועלות שתי שחקניות עיקריות: חברת AIS, חברת הטלקום הגדולה בתאילנד וחברת TRUE, אשר בבעלות CP. שתי החברות נלחמות על נתחי שוק בתחומי הסלולר, לווין ואינטרנט. נציין כי תחומי העניין של חברות אלו חורג מטכנולוגיות תקשורת וחברות אלו משקיעות בגיוס טכנולוגיות אותן ניתן להציע ללקוחותיהן (כגון שירותי סייבר, IOT וכיו"ב). חשוב לציין כי תאילנד מדורגת במקום הראשון בעולם בשימוש יומיומי במובייל (כ-6 שעות יומיות).

פינטק

סקטור הפינטק הוא תחום בעל פוטנציאל גדול לחברות הישראליות. המוסדות הפיננסיים בתאילנד הינם ארגונים גדולים שיכולים להרשות לעצמם להיות Early Adopters. הבנקאות הדיגיטלית בתאילנד צמחה בכ-30% בשנים האחרונות אך השימוש במזומן עודנו נרחב והשינוי בשיאו. כמו כן, ניתן לראות מגמה ברורה של צמצום סניפים כצעד אסטרטגי של המוסדות הפיננסיים.

בתאילנד 14 בנקים ומעל ל-60 חברות ביטוח. שלושת הבנקים הגדולים במדינה נמצאים בקשרים עסקיים עם חברות ישראליות, בין אם באמצעות השקעות אסטרטגיות ובין כהטמעת הטכנולוגיה של החברות במערכות הבנק. הבנקים נמצאים בחיפוש תמידי אחר טכנולוגיות Payment, Blockchain, Customer Engagement, Wealth Management וכיו"ב.

שירותי בריאות

תאילנד היא מרכז תיירות רפואית ברמה עולמית עם כ-3 מיליון תיירי מרפא בשנה. שוק המכשור הרפואי בתאילנד מציע הזדמנויות גדולות לחברות הישראליות. שוק זה נאמד בשנת 2017 בכ-1.3 מיליארד דולר ושומר על גידול בריא של כ-10% מדי שנה. הרוב המוחלט של הציוד הרפואי בתאילנד מיובא וקיים ביקוש גבוה למוצרים חדשניים שיבדילו את בתי החולים אחד מהשני. חשוב לציין שבתאילנד קיימים כ-1000 בתי חולים שכ-40% מתוכם פרטיים ואינם מחויבים בקיום מכרז לרכישת ציוד רפואי. טכנולוגיות הטלמדיסין, Imaging והגריאטריה נכנסות בתקופה זו לבתי החולים וטכנולוגיות ישראליות מייצרות עניין רב.

סייבר

תאילנד מדורגת כמדינה בסיכון גבוה מבחינת פשעי אינטרנט. בשנת 2016 התרחשו בתאילנד 5090 התקפות סייבר, בהן היו מעורבות תוכנות זדוניות, המכוונות כופר, מדובר במוצע של 14 התקפות ביום (מקום 13 המכובד באסיה פסיפיק ומקום ה-46 בעולם). המודעות לצרכי הסייבר של המדינה כבר קיים וימשיך ויתגבר ככל שהמדינה תהפוך דיגיטלית. בימים אלו, לאחר הבחירות הכלליות, צפוי לעבור בתאילנד חוק הסייבר החדש אשר יסמך רשות סייבר חדשה, תחת המשרד לכלכלה דיגיטלית. הרשות החדשה צפויה להיות אחראית על השוק האזרחי (תשתיות קריטיות ומוסדות פיננסיים) ועל הצבא (ככל הנראה ברמת שת"פ בלבד).

הסכמים בילטרליים משמעותיים של תאילנד עם יתר מדינות העולם

גוש סחר : ASEAN (2007)

ארגונים בינ"ל :

- OECD : לא

- WTO : כן (ינואר 1995)

מדינות שאיתן תאילנד חתומה על הסכם סחר : עשרת מדינות גוש ה-ASEAN (ויאטנם, פיליפינים, ברוניי, תאילנד, מיאנמר, לאוס, קמבודיה, מלזיה, סינגפור ואינדונזיה), אוסטרליה, ניו-זילנד, יפן, צ'ילה, פרו.

יוזמות מרכזיות של ממשלת תאילנד בשנתיים האחרונות

תאילנד מנסה לשדרג את המודל הכלכלי שלה באופן קבוע, החל מ-"תאילנד 1.0", שהתמקדה במגזר החקלאי, לתעשיות קלות עם "תאילנד 2.0", תקופה בה המדינה ניצלה עלות כוח עבודה נמוכה ושמה דגש על יצור מקומי, ועד "תאילנד 3.0", אשר התמקדה בענפים מורכבים יותר כדי למשוך השקעות זרות, במטרה להפוך את תאילנד למרכז יצור עבור יצוא. עם זאת, תחת תאילנד 3.0, המדינה מצאה את עצמה תחת Middle Income Trap, הפערים גדלו והפיתוח לא היה מאוזן. חששות מתופעות אלה הובילו את הממשלה להפנות את המאמצים לעבר מודל כלכלי "תאילנד 4.0".

כאמור לעיל, כיום תאילנד מתמקדת בהפיכתה ל-value-based economy, דרך מעבר מיצור מצרכים ליצור מוצרים חדשניים. הדגש יושם על קידום טכנולוגיה, יצירתיות וחדשנות בתעשיות שבמוקד, ועל מעבר מכלכלה מבוססת סחורות לכלכלת שירותים.

תכנית הפיתוח: תאילנד 4.0" מתמקדת ב-10 תעשיות, אשר ניתן לחלק אותן לשני חלקים; פיתוח ענפי תעשייה קיימים על ידי הוספת ערך באמצעות טכנולוגיות מתקדמות בחמש תעשיות: רכב, אלקטרוניקה, תיירות, חקלאות וביוטכנולוגיה ומזון. הממשלה מכוונת לחמישה מנועי צמיחה נוספים, על מנת להאיץ את הפיתוח של תאילנד: אוטומציה ורובוטיקה, תעשייה אווירית, ביו אנרגיה וביוכימיה, דיגיטל ושירותי בריאות ורפואה.

פרויקט דגל נוסף של הממשל הינו ה-EEC Eastern Economic Corridor. מדובר בפרויקט שאפתני מאוד להפיכת שלוש פרובינציות בדרום מזרח תאילנד (Chonburi, Rayong, Chachoengsao), בשטח משולב של 13,285 קמ"ר, לאזור כלכלי-תעשייתי חדשני. על מנת לפתח את האזור ולמשוך חברות ענק מכל העולם, כמנוע צמיחה לכלכלת תאילנד, משקיעה ומתעתדת המדינה להשקיע כ-43 מיליארד דולר במהלך חמש השנים הקרובות. מימון זה יגיע מתמיהל של קרנות מדינה, שותפויות ציבוריות ופרטיות (PPP) והשקעות זרות ישירות. כחלק מהשקעות אלו צפויים להבנות באזור נמל ימי, נמל תעופה ורכבת מהירה ישירה משדה התעופה הבינ"ל של בנגקוק ל-EEC.

יחסי סחר ישראל - תאילנד

יחסי המסחר בין ישראלי לתאילנד טובים ויציבים וגם הממשל הנוכחי רואה את ישראל כידידה ושותפה עם ראייה דומה במגוון תחומים. בין המדינות מתקיימים מידי שנה ערוצי הידברות בתחומי הביטחון, הכלכלה, המדיני, מש"ב ובנושא עובדים זרים. מספר התיירים הישראליים לתאילנד במגמת עליה מידי שנה ובשנת 2018 עמד על כ-200,000 תיירים.

וועדה מעורבת שניה בתחום הכלכלי התקיימה בין המדינות בחודש יוני 2018 ועסקה ברובה בנושאים החקלאיים וניסיון קידום הסכם סחר בין המדינות אשר יוריד מכסים ויאפשר לחברות הישראליות להיות זולות יותר ביחס למתחרותיהן. במהלך שנת 2019 צפויות המדינות לבצע סקר היתכנות משותף לקראת הסכם בחר. הוועדה המעורבת השלישית צפויה להתקיים בבנגקוק במהלך 2020.

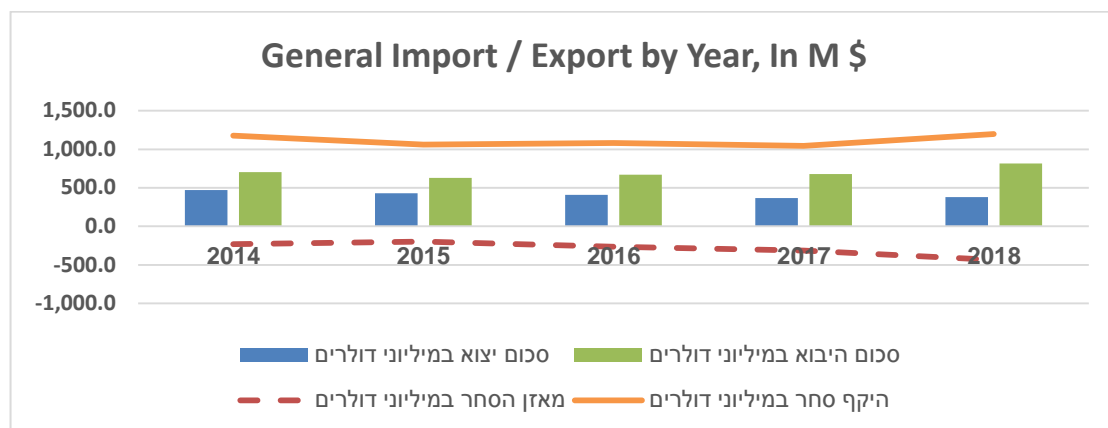
בנובמבר 2016 עודכן הסכם התעופה בין רשויות התעופה האזרחיות של ישראל ותאילנד. המשמעות העיקרית של העדכון היא שלא תחול יותר הגבלה על כמות חברות התעופה משתי המדינות שיוכלו לבצע טיסות בקו תל אביב – בנגקוק או יעדים נוספים בתאילנד.

כמו כן, במהלך חודש יולי 2018 נחתם הסכם מו"פ בין רשות החדשנות התאילנדית (NIA) ובין רשות החדשנות הישראלית (IIA) למימון פרויקטים משותפים של סטרטאפים ישראלים וכן מימון הטמעות של טכנולוגיות ישראליות בתאגידים תאילנדיים.

ככלל, שנת 2018 היוותה שנת שיא מבחינת שיתופי הפעולה העסקיים בין המדינות. במהלך שנה זו נרכשה חברת אבגול הישראלית על ידי החברה התאילנדית Indorama לפי שווי 1.2 מיליארד דולר. בנוסף בנק בנגקוק הודיע על השקעה בקרן הישראלית OurCrowd, בנק SCB השקיע בקרן הון הסיכון ויולה פינטק וכמו כן בחברת הפינטק הישראלית פאגאיה. בנק נוסף, בנק קאסיקורן נכנס לישראל השנה וחתם על הסכם דלויט ישראל על מנת לאתר טכנולוגיות להטמעה בבנק ועל מנת לסייע בהתרחבות לשווקים מתעוררים בגוש ה-ASEAN.

בנוסף, חברות גדולות נוספות כגון סינגה, SCG, רשת בתי החולים Samitivej ועוד יצרו קשרים עסקיים במהלך השנה זו ואנו צופים המשך מגמה בתקופה הקרובה.

שנה	סכום יצוא במיליוני דולרים	אחוז מתוך סך היצוא הישראלי	סכום היבוא במיליוני דולרים	אחוז מתוך סך היבוא הישראלי	מאזן הסחר במיליוני דולרים	היקף סחר במיליוני דולרים
2014	\$472.1	0.68%	\$704.1	0.97%	-\$232	\$1,176
2015	\$430.1	0.67%	\$629.1	1.01%	-\$199	\$1,059
2016	\$409.4	0.68%	\$671.5	1.02%	-\$262	\$1,081
2017	\$365.5	0.60%	\$677.9	0.98%	-\$312	\$1,043
2018	\$381.3	0.62%	\$815.7	1.06%	-\$434	\$1,197

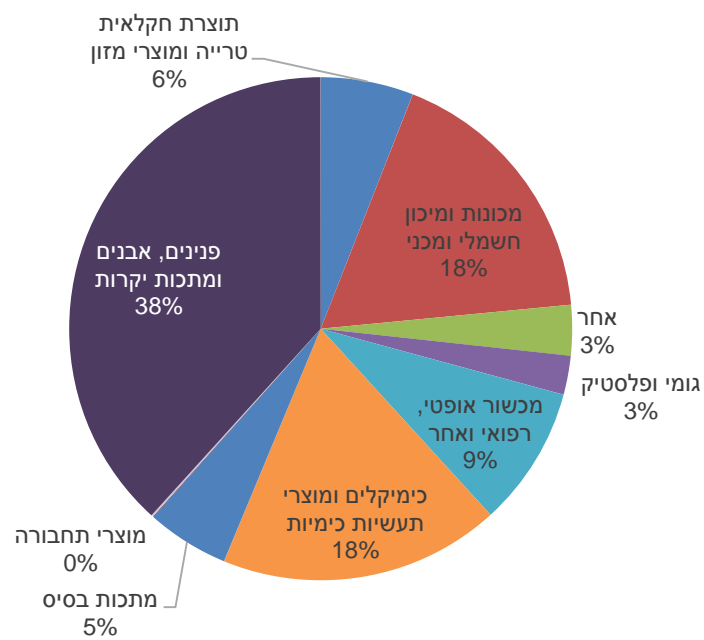
כאמור, בשנת 2018 מאזן הסחר של ישראל ותאילנד הינו שלילי עם 381 מיליוני דולרים יצוא ישראלי לעומת 815 מיליוני דולרים יבוא תאילנדי לישראל.

ניתן לראות כי מגמת הסחר בשנים האחרונות בין המדינות הינה יציבה, למעט עליות וירידות מדי שנה של כ-50 מיליון דולר לסירוגין. סך היצוא הישראלי לתאילנד דווקא חווה עליה כ-4% בשנת 2017 בהשוואה לשנת 2017.

סך היבוא מתאילנד ב-2018 הסתכם בכ-815.7 מיליוני דולרים, ומהווה עלייה של כ-20% בהשוואה לשנת 2017. עלייה זו נובעת בעיקר מייבוא מוגבר של מוצרי מזון לישראל ורכבים המיוצרים בתאילנד.

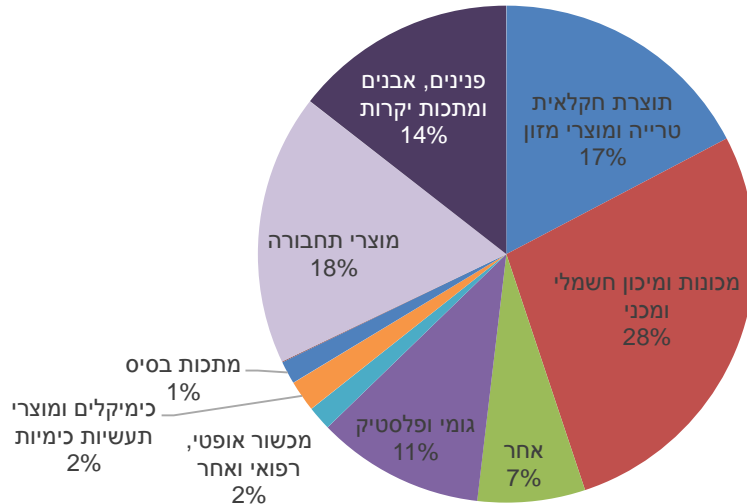
סקטורים מרכזיים – 4

תמהיל יצוא הסחורות 2018

⁴ הלמ"ס

תמהיל יבוא הסחורות 2018

הסכמי סחר הדדיים בין ישראל ותאילנד:

שם ההסכם	שנת חתימה	האם ההסכם בתוקף?
הסכם מו"פ בין רשות החדשנות הישראלית ו-NIA	2018	כן
הסכם למניעת כפל מס	1996	כן
הסכם שמיים פתוחים בין רשויות התעופה	2016 (עדכון)	כן
הסכם הגנה על השקעות	2000	כן

תובנות נספח

אתגרים מרכזיים לקראת שנת 2019

המשך צמיחתה הכלכלית של תאילנד תלוי רבות ביציבותה הפוליטית. הבחירות הכלליות שהתקיימו בשבועות האחרונים עלולות לייצב את אמון המשקיעים, עם סיום השלטון הצבאי. מאידך, ממשלה בלתי יציבה עלולה לגרור את תאילנד לתקופה מסובכת פוליטית, אשר תשפיע בוודאות על הכלכלה התאילנדית, כאשר החשש מהפיכה נוספת ירחף באוויר.

מגמת ההתחמשות הטכנולוגית, אותה ניתן לזהות בכלל הסקטורים בתאילנד צפויה להמשיך, מאחר ומנועי הצמיחה של המגזר העסקי התאילנדי תלוי מאוד ביכולתו להגביר פרויקט וילהפחית עלויות ייצור, והדבר כרוך באימוץ טכנולוגיות מתאימות, לרבות טכנולוגיות ייצור מתקדם.

הסקטור החקלאי התאילנדי הינו אתגר תמידי לממשל המקומי. חברות המזון הגדולות מעסיקות Contract Farmers אשר לרוב אינם בעלי אמצעים לרכוש טכנולוגיות חקלאות חכמה. מנגד, החברות הגדולות אינן ששות להפקיד טכנולוגיות יקרות בידיהם של חקלאים בלתי מיומנים. חברות ישראליות המעוניינות לפעול בשוק האמור יתבקשו לרוב על ידי הצד התאילנדי להדריך, ללמד ולדאוג ש"הידע" יישאר בתאילנד. יצוין, שלישראל מוניטין מצוין בקרב החקלאים וחברות המזון ומשלחות רבות מגיעות לישראל על מנת ללמוד ולחפש שיתופי פעולה.

בתחום הפינטק נראה כי הבנקים הגדולים הוציאו כספים רבים על טכנולוגיות תשלומים וביג דאטא אשר יאפשרו ללקוחותיהם לעבור לבנקאות דיגיטלית. אנו רואים כיום יותר דרישה לטכנולוגיות אשר יאפשרו לבנקים לעודד את לקוחותיהם להשתמש במוצרי הבנק ולייצר הכנסה. טכנולוגיות הפונות לתחום ה-Unbanked, ניהול עושר ו-EKYC מתקבלות באוזניים קשובות. בנוסף, המגזר הפיננסי התאילנדי מורכב גם מחברות ביטוח רבות וברוקרים אשר יהוו את הגל הבא של ההתחמשות הטכנולוגיות.

גם תחום הסייבר הינו אתגר משמעותי לתאילנד כאשר במהלך 2019 יוקם מערך הסייבר הלאומי החדש, כתוצאה מחקיקת חוק הסייבר. ארגון זה צפוי לפקח ולאכוף סטנדרטי סייבר על התשתיות הקריטיות, המגזר הפיננסי והממשל. קיים ביקוש גדול לידע מתודולוגי באשר לבניית מערך סייבר לאומי ואנו פועלים בשיתוף פעולה עם הגורמים הרלוונטיים על מנת לייצר פלטפורמה לתעשיית הסייבר הישראלית לפעול במדינה.